

वर्ष १२ अंक १८७ काठमाडौं शुक्रबार, २१ कात्तिक २०८२ Prabhav National Daily Friday, 07 November 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

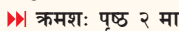
प्रतिनिधिसभा पुनःस्थापनाको माग चर्काउँदै एमाले-कांग्रेस

▶▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

कसीलाइ आइजिपा...

कोरिया जान नपाएका
युवाहरूले घेरे इपिएस शाखा

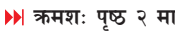
धरौटी विवरण
अद्यावधिक गर्न
विभागको आग्रह

▶▶ क्रमशः पृष्ठ २ मा

असहयोगको आरोपमा

આફ્રિજિપીલાઈઝરિવાના પ્રસ્તાવ

- उसो त खापुडले विवरण पठाउन ढिला हुनुमा गत २३ र २४ भदौको जेन-जी विद्रोहपछि प्रहरीका कार्यालयहरू जलेर ध्वस्त हुँदा कागजपत्र खरानी

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

प्रतिनिधिसभा...

त्यसपछि विद्रोही जेन-जीहरूको चाहनाअनुसार पूर्वप्रधानन्यायाधीश सुशीला कार्की प्रधानमन्त्री नियुक्त भइन् । अहिले उनी अन्तरिम सरकारको प्रधानमन्त्री हुन् । कार्की सरकारलाई आगामी २१ फागुनमा चुनाव गर्ने मूल दायित्व छ । चुनावको तयारीमा निर्वाचन आयोग खटिरहेको छ । तर, एमाले र कांग्रेस प्रतिनिधिसभा पुनःस्थापनाको पक्षमा उभिदै आन्दोलनमा उत्रिए चुनाव भौडभैलो हुने विवेलेषण हुने गरेको छ । हुन पनि यी दुई दलले गत आम चुनावमा भन्डै ५० लाख मतदाता होल्ड गरेका थिए ।

■ ■ ■

कार्की नेतृत्वको...

बनाउने विषयमा सकारात्मक रहे पनि मन्त्रिपरिषद्का अरु सदस्य भने पहिलेवाट चन्दै आएको बिधि तोडै राजनीतिक दलको सरकारजस्तै हुने मत राख्छन् । जसकारण सरकार बनेयता सबैभन्दा शक्तिशाली मानिएको प्रहरीको आइजिपी नियुक्तीमा प्रधानमन्त्री कार्कीलाई सकस परिरहेको छ । केसीलाई आइजिपी नबनाए केही दिनमा पत्रकार सम्मेलन गरी अर्याललाई मन्त्रीबाट हटाइ छाड्ने चेतावनी सुधनले दिएका छन् । 'अझै पनि गुहमन्त्रीको पदमा टाँसेर जुकाजस्तो बस्नुहुन्छ भने दुई दिनपछिको प्रेस कन्फ्रेन्सले तपाईंको भविष्य निर्धारण गर्नेछ,' सुधनले भनेका छन्, 'प्रधानमन्त्रीको प्रिय पात्रो भनेर कुर्सी बच्छ भनेर सोच्नुहुन्छ भने यो तपाईंको भ्रम हो ।' जेन-जी आन्दोलनको अगुवाई गरेका भनिएका काठमाडौँका मेयर बालेन्द्र साह 'बालेन'समेत यो सरकारसँग रुपट हुन थालेका छन् । बालेनले केही दिनअधिमাত্র आफ्नो असन्तुष्टि सामाजिक सञ्जालबाट पोखेका थिए । बन्चरेडाँडाको ल्यान्डफिल्ड साइटमा फालिएको फोहोरको समस्या बल्किएपछि बालेन सरकारसँग थप असन्तुष्ट बने । भदौ २४ को घटनापछि सामाजिक सञ्जाल डिस्कर्डबाट यो समूहले प्रधानमन्त्रीमा कार्कीलाई अत्याधिक मतले छानेका थिए । पछिल्लो समय भदौ २३ को घटनाका दोषीलाई पक्राउ नगर्ने बरु प्रदर्शनकारी समूहकै युवाहरूलाई पक्राउ गर्न थालेको भन्दै जेन-जी समूह कार्की नेतृत्वको सरकारसँग असन्तुष्ट सुनिएका हुन् ।

बाबुराम वा विद्या भण्डारीलाई प्रधानमन्त्री बनाउने प्रयास

यही असन्तुष्टिको फाइदा उठाउँदै पूर्वप्रधानमन्त्री डा बाबुराम भट्टराई पनि प्रधानमन्त्री बन्ने दाउमा लागेका छन् । अन्तरिम सरकार गठनको क्रममा बाबुराम कार्कीसँग संगसँगै देखिएका थिए । प्रधानमन्त्री कार्कीको शपथग्रहणमा शितलनिवास पुग्ने एकमात्र पूर्व प्रधानमन्त्री बनेका उनी पछिल्लोपटक राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीसँग

राहदानी हरायो

मिति २०८०/०२/१९ गते काठमाडौँबाट रूकुम पश्चिम आठविसकोट जाने क्रममा मेरो निम्न व्य्होरा भएको राहदानी हराएको हुँदा पाउनु हुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा खबर गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।

नाम थर : **दिनेस मल्ल**
राहदानी नं : **PA0६२3७५२**
ठेगाना: काठमाडौँ
फोन नं : ८८९५७०८8६

राहदानी हरायो

मिति २०७९/१२/२२ गते काठमाडौँबाट दाङ्ग घोराही जाने क्रममा मेरो निम्न व्यहोरा भएको राहदानी हराएको हुँदा पाउनु हुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा खबर गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।

नाम थर : **आगमन रोका मगर**
राहदानी नं : **०८०८88३**
ठेगाना: काठमाडौँ
फोन नं : ८७७१२8२८७७

विमालेख हराएको सूचना

मिति २०८१/०१/२५ गते कोटेश्वरबाट लोकन्थली भक्तपुर जाने क्रममा मेरो निम्न व्यहोरा भएको **विमालेख** हराएको हुँदा पाउनु हुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा खबर गरिदिनु हुनु अनुरोध गर्दछु ।

विमितको नाम : तारा प्रसाद पाण्डे
ठेगाना : लोकन्थली, भक्तपुर
विमालेख नं. : ११००२१५०८
नाइफ इन्चोरेन्स कार्रगेशन (नेपाल) लि.
सम्पर्क नं : ९८४१२६३९१०

नजिकिएका छन् । रास्वपाले बाबुरामसँग सहकार्य गर्ने प्रस्तावसमेत राखेका छन् । बाबुरामले भने रास्वपाका सभापति रवि लामिछानेलाई जेलबाहिर नै राखेर मुद्दा लड्ने वातावरण बनाउने उद्घोषसमेत गरेका छन् । 'रविलाई बाहिर बसेर मुद्दा लड्ने अवस्था सिर्जना गरिनुपर्छ । रविलाई बाहिर निकालेर उनको नेतृत्वमा सबै शक्ति मिलेर पुरानाविरुद्ध चुनावमा जानुपर्छ,' अघिल्लो शुक्रबार रास्वपाले आयोजना गरेको छलफलमा उनले भने ।

आफू लामिछानेको नेतृत्व स्विकार गरेर जान तयार रहेको बताउने बाबुरामले वैकल्पिक शक्ति बनाएर शीर्ष दलविरुद्ध निर्वाचनमा जानुपर्ने बताएका छन् । बाबुरामको यो तयारी कार्कीलाई प्रधानमन्त्रीबाट हटाएर आफू सरकारको नेतृत्वमा जानका लागि भएको उनी निकट एक नेताले बताए । 'रास्वपालाई मनाएर बाबुराम प्रधानमन्त्री बन्ने दाउमा देखिन्छन् । पछिल्लोपटक उहाँलाई भारतको पनि सहयोग हुने देखिन्छ,' ती नेताले भने ।

यता नेकपा एमाले भने सर्वदलीय सरकार बनाउनुपर्ने मागमा उत्रिएको छ । कार्की नेतृत्वको सरकारले निर्वाचन गर्न नसक्ने भन्दै एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले जेन-जीसहितको सर्वदलीय सरकारको प्रस्ताव अघि सारेका हुन् । कात्तिक १२ गते ओलीले जेन-जी समूहका केही नेताहरूसँग छलफल गर्दै यो प्रस्ताव अघि सारेका हुन् । ओलीको प्रस्तावअनुसार यसका लागि प्रतिनिधि सभा पुनस्थापान भने हुनुपर्छ । र, निर्वाचनका लागि प्रधानमन्त्री संसदबाहिरको हुनुपर्छ ।

यो उम्मेदवार विद्या भण्डारी भएको एमाले नेताहरू बताउँछन् । भण्डारीलाई चीनकोसमेत समर्थन रहने एमाले नेताहरू बताउँछन् । यही सेरोफेरोमा पछिल्लो उपलब्धिलाई संस्थागत गर्न लागिपरेका पूर्वप्रधानन्यायाधीश कल्याण श्रेष्ठसमेत सरकारको नेतृत्व गर्ने दौडमा देखिन्छन् । आफूले सिफारिस गरेका कतिपय व्यक्ति मन्त्री नबनेपछि कार्कीसँग श्रेष्ठ असन्तुष्ट छन् । श्रेष्ठले सिफारिस गरेका खगेन्द्र सुनार र गणपतिलाल श्रेष्ठ पछिल्लो मन्त्रिपरिषद् विस्तारमा सरकारमा अटेनन् । यसकारण श्रेष्ठलाई जेन-जी समूहले नै अघि सारेको बताइएको छ । उनी निकट व्यक्तिहरू अमेरिका, युरोपेली संघलगायत पश्चिमा मुलुकहरूले श्रेष्ठलाई साथ दिएका छन् ।

यसरी कार्की सरकारलाई असफल पार्न जेन-जीदेखि दलहरूको सक्रिय रूपमा लागिरहेको बताइएको छ । कांग्रेससहित दलहरूको तोकिएको समयमा निर्वाचन हुन नदिने र कार्की सरकारलाई असक्षम साबित गर्नेतिर लागिपरेको देखिन्छ । यसका लागि गिर्घटित प्रतिनिधि सभाको पहिलो दल नेपाली कांग्रेसले निर्वाचनताका नै महाधिवेशनको मिति तोकेको छ भने जारी केन्द्रीय समितिमा निर्वाचनलाई एजेन्डा बनाएको छैन ।

■ ■ ■

एक थोपा...

लामो समय न्यायाधीश र प्रधानन्यायाधीशका रूपमा काम गरेको व्यक्तिको नेतृत्वको सरकार भएकाले यसले स्वतन्त्र र निष्पक्ष निर्वाचन गराउने भन्नेमा आफूहरू विश्वस्त रहेको प्रतिनिधिमण्डलका सदस्यहरूले बताएका थिए । प्रधानमन्त्री कार्कीले पनि अन्तरराष्ट्रिय पर्यवेक्षकले चासो देखाएपछि निर्वाचन सुरु भइसकेको अनुभूति गराएको प्रतिक्रिया दिइन्, 'हाम्रो मुख्य उद्देश्य नै चुनाव गराउनु हो, यसैमा केन्द्रित छौं । स्वस्थ निर्वाचनको वातावरण बनाउन नागरिक समाज र पर्यवेक्षकको पनि भूमिका रहन्छ । यहाँहरूको उपस्थितिले निर्वाचन सुरु भइसकेको अनुभूति गराएको छ,' कार्कीले भनिन् ।

आन्फ्रेल प्रतिनिधिहरूसँगै नेपालको निर्वाचन पर्यवेक्षकको सञ्जाल नियोकका पदाधिकारी तथा सदस्य पनि सहभागी थिए । उनीहरूले यसपाली पहिलोपल्ट मतदान गर्ने युवा मतदातामा व्यापक उत्साह देखिएकाले मतदाता शिक्षामा विशेष जोड दिन सुझाव पनि दिए । सरकारले आगामी फागुन २१ गते तोकिएको निर्वाचन सम्पन्न गराउन तयारी तीव्र पारेको छ ।

■ ■ ■

कोरिया जान...

त्यस्तै, सिविटीको परीक्षा दिएका पाँचथरका सफल मगरले कि कोरिया लग्ने ग्यारेण्टी गर्नुपर्ने कि इपिएस नै बन्द गर्नुपर्ने बताएका छन् । 'रोस्टरमा भएका सबैलाई कि कोरिया लग्ने ग्यारेण्टी गर्नुपर्-यो, कि इपिएस बन्द गर्नुपर्-यो । यसरी गरिव नेपालीको पैसा र समय लुटिनेमात्र हो,' मगरले भने । यदि नलग्ने भए परीक्षा दिने व्यवस्था खारेज गर्नुपर्ने भन्दै उनले आक्रोश पोखे ।

सन् २०२२/२३ को मापा परीक्षामा पास भएकाहरूको रोस्टर अवधि सकिन लागेको अवस्था छ । हाल कृषि तथा पशुपालन, सीप वििल्डिङ र उत्पादन क्षेत्रमा १७ हजारभन्दा बढीको रोस्टरमा नाम निस्किएर छनोटको पर्खाइमा छन् । अझ कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रतर्फ त अर्को परीक्षा नभए रोस्टर नै खाली हुने अवस्था छ । यसतर्फ सन् २०२३ मा भएको परीक्षा नै पछिल्लो परीक्षा हो । त्यसबेला परीक्षा दिएकाहरूको रोस्टर अवधि करिव साढे दुई महिनामात्र बाँकी रहेको जनाइएको छ । साढे दुई महिनाभित्र नयाँ परीक्षा नभए कृषितर्फ जाने कामदार नै नहुने देखिन्छ । विगतकै परीक्षाबाट पास भएकाहरू ठूलो संख्यामा रहेकाले रोस्टर अवधि थप हुनुपर्ने र नयाँ परीक्षा लिन नहुने माग उनीहरूको छ । त्यस्तै, आन्दोलनमा सहभागी कतिपयले दुई वर्षको रोस्टर

अवधिमा कम्पनीमा एक पटक पनि फाइल नपुगेको भन्दै शाखाप्रति आक्रोशसमेत पोखेका छन् । इपिएसले भने कामदार छनोटको कुनै प्रक्रियामा आफ्नो भूमिका नहुने बताउँदै आएको छ ।

शाखाका अनुसार सन् २००८ यता भापा परीक्षा उत्तीर्ण भएर एक लाख २० हजारभन्दा बढी श्रमिकले कोरियामा रोजगारीको अवसर पाएका छन् । कोरियामा नेपालसहित १७ वटा मुलुकबाट श्रमिक जाने गरेका छन् । इपिएसमार्फत अन्य मुलुकको तुलनामा नेपालबाट बढी श्रमिक लर्दै आएको शाखाको भनाइ छ ।

■ ■ ■

धरौटी विवरण...

सोही मुचुल्काका आधारमा नष्ट भएका धरौटी अभिलेख अद्यावधिक गर्न वैदेशिक रोजगार व्यवसायी, अभिमुखीकरण संस्थालगायतसँग सम्बन्धित कागजात र प्रमाण उपलब्ध गराउन आग्रह गरिएको विभागले जनाएको छ ।

सूचनाअनुसार म्यानपावर कम्पनी वा अभिमुखीकरण तालिम प्रदायक संस्थाबाट धरौटी दाखिलाको भौचरको प्रमाणित प्रतिलिपि, बैक ग्यारेण्टीको प्रमाणित प्रतिलिपि, धरौटीको यथार्थ विवरणसहितको स्वघोषणापत्र, आवश्यक परे बैकबाट भएको कारोवारको प्रतिलिपि, व्यक्तिगत धरौटीका हकमा भौचर

र निवेदन, धरौटी प्रयोजन खुलेको पत्र तथा नागरिकताको प्रतिलिपिसमेत पेस गर्नुपर्ने जनाइएको छ ।

■ ■ ■

असहयोगको...

सिंहदरवार, सर्वोच्च अदालत, राष्ट्रपति भवनलगायत जलेर खरानी बने । यी दुवै घटनाको जाँचबुझ गर्न सरकारले विशेष अदालतका पूर्वअध्यक्ष गौरीबहादुर कार्कीको नेतृत्वमा जाँचबुझ आयोग गठन गरेको हो । आयोगले प्रहरी प्रमुख र जवानसम्मका प्रहरीसँग जाँचबुझका लागि बयान लिने भएको छ ।

पातारासी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
डिल्लीचौर, लासी, जुम्ला

रोजगार संयोजक करारमा पदपूर्ति गर्ने सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक सूचना प्रकाशित मिति: २०८२।०७२१

प्रस्तुत विषयमा यस पातारासी गाउँपालिका, जुम्ला अन्तर्गत रहेको रोजगार सेवा केन्द्रमा (प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम) रिक्त रहेको रोजगार संयोजक एक (१) पदमा खुल्ला प्रतिस्पर्धाबाट करारमा पदपूर्तिका लागि निम्न बमोजिम योग्यता पुगेका इच्छुक नेपाली नागरिकले सूचना प्रकाशन भएको मितिले १५ दिन भित्र यस कार्यालयमा दरखास्त दिनहुन यो सूचना प्रकाशित गरिन्छ ।

तपसिल:

क्र.सं	विज्ञापन नं.	पद	तह	संख्या	कार्यक्षेत्र
१	०१-२०८२/०८३	रोजगार संयोजक	स्थानीय सेवाको छैटौँ वा सो सरह	१ जना	पातारासी गाउँपालिका, जुम्ला

१.आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र अनुभव:

(क) नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा स्नातक वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको ।

(ख) दरखास्त दिने अन्तिम मितिमा २१ वर्ष पुरा भई ४५ वर्ष ननाघेको ।

(ग) आधारभूत कम्प्यूटर सिप सम्बन्धी कम्तीमा तीन महिने तालिम लिएको ।

२.दरखास्त दिने स्थान: पातारासी गाउँपालिकाको कार्यालय, डिल्लीचौर, लासी जुम्ला ।

३.दरखास्त दिने अन्तिम मिति: २०८२/०८/०४ गते (सार्वजनिक विदा परेमा दोस्रो दिन) ।

४.आवेदन दस्तुर: १,०००/- (एक हजार मात्र) -(यस कार्यालयको ग्लोबल आइएमई बैंक लि.मा रहेको आन्तरिक राजश्व खाता नं. ३३१०४००००००८ मा जम्मा गरेको भौचर)

५.छनौटको किसिम: प्रारम्भिक योग्यता क्रमको सूची प्रकाशन, लिखित परीक्षा, प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता ।

६. आवेदन साथ संलग्न कागजातहरु: आवेदक स्वयंमले प्रमाणित गरेको देहायका कागजातहरु:

(क) नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,

(ख) न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको लब्धाङ्क प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि

(ग) चारित्रिक प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,

(घ) अनुभव भए सो कागजात,

(ङ) पासपोर्ट साइजको फोटो दुई प्रति,

७. सेवा तथा सुविधा: रोजगार संयोजकको पदपूर्ति र सेवा सुविधा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६ बमोजिम हुनेछ । पुनश्च: आवेदनको ढाँचा, रोजगार संयोजक पदको कार्यविवरण, पाठ्यक्रम लगायत अन्य विस्तृत जानकारीको लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको वेबसाईट www.pmecp.gov.np तथा रोजगार सेवा केन्द्रबाट उपलब्ध हुनेछ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

Narainapur Rural Municipality

Office of Rural Municipal Executive

Narainapur, Banke

Lumbini Province, Nepal

Invitation for Opening of Price Bids

Publication Date: 21th Kartik, 2082 (7th Nov., 2025)

With reference to the bid notice published on 15th Bhadra, 2082 (31st August, 2025) in National Daily for the contract mentioned below, the following bidder is selected as responsive bidder from the technical evaluation and hence invited to attend in the price bid opening as per clause 25.7 of ITB, section 1 of the bid document.

Detail of Technical Evaluation

Name of the Project : Construction of Two Storey RCC Framed Structure School Building and other Infrastructure works at Aadarsh Secondary School, Laxmanpur, Narainapur -2, Banke.

IFB No: NRM/WORKS/NCB/BUILDING/18-2082/083

S.N.	Name of Bidder & Address	Remarks
1	L. D.Three Future Works Pvt. Ltd.	Responsive
2	K R Builders Pvt. Ltd.	Responsive
3	G. K Construction	Responsive
4	Arun / Tridev JV	Responsive
5	Aashisha Nirman Sewa	Responsive
6	Shashwat Construction	Responsive
7	B. Three Builders Pvt. Ltd.	Responsive
8	Badimalika / P. N. S JV	Responsive

Detail of Price Bid Opening

Place : Narainapur Rural Municipality Office, Narainapur, Banke

Date : 28th Kartik, 2082 (14th Nov., 2025)

Time : 1:00 PM

(Nabaraj oli)

Chief Administrative Officer

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

आइजी सा’ब, आयोगसँग जवाफदेही बन्नु

जेन-जी विद्रोहको क्रममा भदौ २३ गते निवर्तमान सरकारले दमन गर्‍यो । उक्त दमनका क्रममा ४५ जना सहिद बने । भदौ २४ को घटनासहित जोड्दा ७६ जनाको ज्यान गयो । भदौ २३ गते युवाहरू भ्रष्टाचारको विरोधमा उत्रिएका थिए । उनीहरूमाथि सरकारले चर्को दमन गर्दा नयाँ बानेश्वरको संसद भवन अगाडि १९ जना युवाको ज्यान गयो ।

यसरी चर्को दमन र तरसहार मच्चाउने बेला सरकारको नेतृत्व गरिरहेका थिए एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली । ओलीले आफूले गोली चलाउन आदेश नदिएको भन्दै पन्छिएका छन् । शान्ति सुरक्षाको जिम्मेवारी लिने गृहमन्त्रालयको नेतृत्वमा थिए कांग्रेस नेता रमेश लेखक । लेखक पनि ओलीकै शैलीमा यो जिम्मेवारी लिन तयार देखिएनन् । यी दुई जना र काठमाडौँ जिल्लाका तत्कालीन प्रमुख जिल्ला अधिकारी छवि रिजाललाई पक्राउ गर्नुपर्ने जेन-जी विद्रोहको जनादेश छ ।

यही घटना अध्ययन गर्न पूर्वन्यायाधीश गौरीबहादुर कार्कीको नेतृत्वमा उच्चस्तरीय छानबिन आयोग बन्यो । यो आयोगलाई विभिन्न तवरले असहयोग भइरहेको बेला प्रहरी महानिरीक्षक चन्द्रकुबेर खापुडले पनि अटेरीपन देखाएका छन् । आयोगले खापुडसँग भदौ २३ गते संसद भवन र त्यस क्षेत्रमा खटिएका प्रहरीको सूची मागेको थियो । शुरुमा खापुडले उक्त पत्रको कुनै प्रतिक्रिया नै दिन चाहेनन् । आयोगले बारम्बार ताकेता गरेपछि बल्ल खापुडले पत्र पठायो । उक्त पत्रको जवाफ गैरजिम्मेवार पूर्ण देखियो ।

पत्रमा भनिएको थियो - उक्त दिन सबै आइजिपीदेखि जवानसम्म सबै फिल्डमा खटिएका थिए । पत्रको सार थियो, उक्त दिन सबै फिल्डमा खटिएकाले गोली चलाउने आफै पत्ता लगाउनु । जनआक्रोश र विद्रोहको क्रममा राज्यले गरेको दमन सह्य हुन्न । यस्तो घटनाको निष्पक्ष छानबिन हुने गर्छ । यसैका लागि उच्चस्तरीय आयोग गठन भएको हो । तर सुरक्षा निकाय जसले जनताको शान्ति सुरक्षाको जिम्मेवारी लिएको छ, उसैले गैरजिम्मेवारीपन देखाउनु दुःखद विषय हो ।

खापुड ओली सरकारको पालामा आइजिपी बनेका हुन् । यसो भन्दैमा खापुडले ओलीकै आदेश मान्नुपर्ने हैन । विधिअनुसार जवाफ पठाउने हो । उक्त दिन बानेश्वर क्षेत्रमा खटिएका प्रहरीको विवरण पठाएर जनताप्रति जवाफदेही बन्ने हो । किनकि परिवर्तन संस्थागत गर्न उनीहरूले जीवन गुमाएका छन् । के कति कारणले प्रहरीले गोली चलाए, त्यो खुल्नुपर्छ । नेतृत्व जोगाउने नाममा प्रहरी प्रमुखले छलछाम गर्नुहुन्न ।

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकका लागि आवश्यक जानकारी

➤

वैदेशिक रोजगार विभागबाट श्रम स्वीकृति लिएरमात्र जानुपर्दछ ।

➤

सरकारले खुला गरेका मुलुकहरूबाहेक वैदेशिक रोजगारका लागि जान नहुने देशहरू विभागको वेबसाइटमा हेर्न सकिन्छ ।

➤

१८ वर्ष उमेर पूरा नभई वैदेशिक रोजगारमा जान पाइदैन । खाडी मुलुकमा जान महिला धेरैलु कमदारको हकमा २४ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्दछ ।

➤

श्रम स्वीकृति लिएर व्यक्तिगतरूपमा पनि वैदेशिक रोजगारमा जान सकिन्छ ।

➤

वैदेशिक रोजगारमा जानुअघि कम्तीमा १० लाख रूपैयाँ बराबरको बिमा गराउनुपर्दछ ।

➤

सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य जाँच गराएर मात्र जानुपर्दछ ।

➤

वैदेशिक रोजगारमा प्रस्थान गर्नुअघि पूर्वप्रस्थान अभिमुखीकरण तालिम अनिवार्य लिनुपर्दछ । महिला कामदारले अभिमुखीकरण तालिमका लागि तिरैको रकम वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट सोधबर्ना पाइन्छ ।

➤

वैदेशिक रोजगारमा जान रोजगारदाता र पठाउने कम्पनीसँग करार गर्नुपर्दछ ।

➤

श्रम स्वीकृतिका लागि करार अवधि तीन वर्षसम्मको भएमा एक हजार ५०० रूपैयाँ र तीन वर्षभन्दा बढीको भएमा दुई हजार ५०० रूपैयाँ कल्याणकारी कोषमा जम्मा गर्नुपर्दछ ।

➤

विभागले तोकेबमोजिम सीपको तालिम लिई सोको प्रमाणपत्र पेस गर्नुपर्दछ ।

➤

वैदेशिक रोजगारमा जाँदा स्वदेशी विमानस्थलको प्रयोग गर्नुपर्दछ ।

➤

म्यानपावर कम्पनीलाई तिरैको पैसोको रसिद लिनुपर्दछ ।

➤

सम्झौताबमोजिम रोजगार उपलब्ध नगराएमा कामदार वा निजको आफन्तले विभागसमक्ष क्षतिपूर्तिका लागि उजुरी दिन सक्ने छ ।

➤

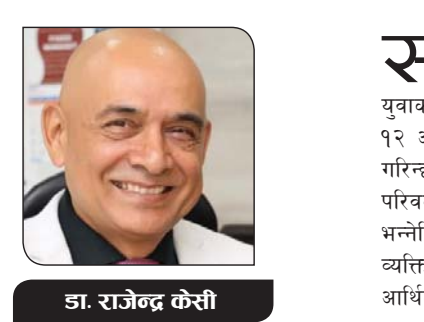
कामदारले आर्जन गरेको रकम बैंक वा इजाजत प्राप्त बैंकिङ सेवा प्रदान गर्ने संस्थामार्फत स्वदेश पठाउनुपर्छ ।

➤

काराबमोजिम सुविधा नपाई कामदार अलपत्र परी स्वदेश फर्काउन परेमा म्यानपावरले नै स्वदेश फर्काउनुपर्ने छ ।

➤

कामदारले भिसाको म्याद, करार अवधि र श्रम स्वीकृतिको म्याद सकिएपछि, स्वदेश फर्कनुपर्दछ ।

डा. राजेन्द्र केसी

नेपालको सन्दर्भमा हेर्दा पनि यो आन्दोलनले संविधान वा वर्तमान व्यवस्थाको विकल्प खोजेको होइन, बरु यही संविधानभित्र सुधार र उत्तरदायित्वको माग उठाएको हो । सुधारका लागि निरन्तर जनदबाब आवश्यक हुन्छ, किनकि दबाबविना सत्ता सुस्त र अकर्मण्य बन्दै जान्छ । त्यसैले, यो आन्दोलनले संरचनागत परिवर्तन होइन, व्यवहारगत सुधारतर्फ ध्यान केन्द्रित गरेको छ । जनताको आवाज सत्तासम्म पुर्‍याउने माध्यमका रूपमा रहेको छ । जब राजनीति सुस्ताउँछ, त्यस्ता सामाजिक आन्दोलनहरूले नै त्यसमा चेतना र गति भरिदिन्छन् । यही कारणले यो आन्दोलन अस्थिरताको होइन, सुधार र पुनर्जागरणको संकेत हो ।

कसैले कसैलाई आत्महत्या गर्न उक्सायो, ज्यान लिन उक्सायो, राज्य वा व्यक्तिको सम्पत्तिमा क्षति पुर्‍यायो भने कानुनबमोजिम कैद सजाय भोग्नुपर्छ, जरिवाना तिर्नुपर्छ । भदौ २३ गतेको जेन-जी प्रदर्शन र २४ गतेको विध्वंशमा सरकारी र व्यक्तिको सम्पत्तिमा ठूलो क्षति पुगेको छ । सरकारी भवनहरू जलाइएको छ भने व्यक्तिको सम्पत्तिमा तोडफोड र आगजनी भएको छ । अर्काको सम्पत्तिमा क्षति पुर्‍याउने, सुरक्षार्कर्मीको हातहतियार लुट्नेलगायतका कसुरमा प्रहरीले भण्डै साढे ३०० जनालाई नियन्त्रणमा लिइसकेको छ । अरुको सम्पत्तिमा क्षति पुर्‍याउन पाइदैन भन्ने कुरा जनतालाई स्पष्ट थाहा छ । तैपनि, जानाजान अराजकता मच्चाउने र देशलाई खरानी बनाउने काम गरियो । एकछिनको उग्रताले कैदसँगै क्षति पनि तिर्नुपर्ने भएको छ । सरकारले आन्दोलनको नाममा अपराध मच्चाउनेहरूलाई त पक्राउ गर्‍यो । तर, आन्दोलन आह्वान गर्नेलाई चाहिँ किन छुट ? जेन-जीको नाममा नेता बनिरहेकाहरूले आन्दोलनको आह्वान गरे । जनतालाई उक्साए । उनीहरूको

संयुक्त राष्ट्रसंघले सन् १९८५ लाई युवा वर्ष घोषणा गरेको थियो । सन् १९९९ देखि युवाका आवाजलाई बुल्न्द गर्ने हिसाबले हरेक वर्ष १२ अगस्टका दिन युवा दिवसका रूपमा मनाउने गरिन्छ । युवाहरू स्वभावैले ऊर्जाशील, सकारात्मक परिवर्तनका संवाहक र परिवर्तनका उत्प्रेरक हुन् । युवा भन्नेवित्तिकै शारीरिक, मानसिक शक्तिले ऊर्जाशील व्यक्तित्व बुझिन्छ । आजको युवाले राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक रूपान्तरण सक्रिय भएर लम्नु जरुरी छ । यो वर्ग साहस, सिर्जनशील, उच्च आत्मविश्वास, निर्णय गर्न सक्ने क्षमता, काम गर्न सक्ने तत्परता भएको हुँदा राष्ट्र निर्माणमा सहभागी गराई देशको मानवीय पुँजीका रूपमा राज्यले परिचालन गर्नु पर्दछ । उमेरको हदलाई हेरी युवाको परिभाषा विभिन्न मुलुकका सरकारले आ-आफ्नै तरिकाले गरेको पाइन्छ । नेपालको राष्ट्रिय युवा परिषद् ऐन, २०७२ तथा राष्ट्रिय युवा नीति, २०७२ ले १६ देखि ४० वर्ष उमेरकालाई युवा घोषित गरेको छ । ‘युव भिजन २०२५’ ले युवाको उमेर समूहलाई १६ देखि २४ वर्ष र २५ देखि ४० वर्ष गरी दुई उमेर समूहमा विभाजन गरेको छ । भारतले १६ देखि २९ वर्ष, चीनले १८ देखि ३५ वर्ष, जर्मनीले १४ देखि २६ वर्ष, बंगलादेश र फिलिपिन्सले १५ देखि ३० वर्ष, दक्षिण अफ्रिकाले १५ देखि २९ वर्षलाई युवा भनी घोषणा गरेका छन् । युवाको परिभाषा आ-आफ्नै तरिकाले भने पनि अधिकांश देशमा युवाको उमेर १५ देखि ३५ वर्षको उमेरलाई प्राथमिकता दिएको पाइन्छ । राष्ट्रसंघीय जनसंख्या कोषले भने काम गर्नसक्ने उमेर भनेको १५ देखि ६४ वर्षको जनसंख्यालाई मानेको छ तर हाम्रो देशमा भने ४१ वर्षदेखि माथिको उमेरलाई त्यही उमेरको संज्ञा दिइएको छ । कैयन् विभिन्न सेवामा काम गर्ने मानिस ५० वर्षदेखि पेन्सन पकाएका छन् भने ५९ वर्षमा त काम गर्न नै नसक्ने भनेर अवकाश गरी घरमा नै बसेको पाइन्छ । हाम्रो देशको कार्यपालिका, न्यायपालिका र व्यवस्थापिकाको नीति, नियम, कानून, विनियम राम्रोसँग अध्ययन गरी परिवर्तन गर्नुपर्दछ । नीति नियमले नै एउटै नेपाली जनतालाई काबा र पाखा गरेको छ । नेपालमा उद्योगधन्दाहरू नहुँदा युवावर्ग विदेशिन बाध्य हुन पुगेका छन् । नेपाल सरकारले ११० देशलाई संस्थागतरूपमा वैदेशिक रोजगारमा जान खुला गरेको छ । व्यक्तिगत श्रम स्वीकृतिमा १७२ मुलुकमा नेपाली कामका लागि वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । युगको युवा नेपालको इतिहास हेर्ने हो भने १०४ वर्ष राणाशासनको युग थियो । ३० वर्षको पञ्चायती शासनको युग थियो । वि.सं. २०४६ देखि २०६२/६३ को बहुदलीय व्यवस्थाको युग थियो । वि.सं. २०६२/६३ देखि आजसम्म लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको युग छ । हरेक युगलाई हेर्‍यो भने, हरेक परिवर्तनलाई अध्ययन गर्‍यो भने तत्कालीन युवाले नै परिवर्तनमा भूमिका खेलेको पाइन्छ । त्यतिबेलाको परिवर्तन धेरै कठिन थियो । बोल्न, लेख्न पाइँदैनथ्यो । शासक वर्गको कठपुतली बन्दै जे पनि हुन्छ भनेर भन्नु पर्दथ्यो । त्यसकारणले पनि हामीले हाम्रा पुर्खालाई मानसम्मान गर्दै आदर गर्दै हरेक पाटीका युवाले आफ्नो अभिभावक र संरक्षक बनाएर राज्य सञ्चालन र देशको विकास गर्न युवा वर्ग चालक/पाइलट बनेर अगाडि बढ्नुपर्दछ । हाम्रा पुर्खाको अनुभव, ज्ञान, दक्षता, क्षमता भनेको शासन परिवर्तन गर्ने, लडाईं गर्ने, जेल

बस्ने, जंगलबाट युद्ध गर्ने, सत्ता परिवर्तन गर्नेजस्ता साहसिला काम गरे । जेलनेल बस्दा विश्वविद्यालय अध्ययन गर्न पाएनन्, राम्रा पुस्तक अध्ययन गर्न पाएनन् । संसारको देशमा कस्तो विकास भएको छ, सोको पहिचान गर्न पाएनन् । विकासको रणनीतिक धारणा थाहा पाएनन् । अहिलेको युवाहरूले आफ्नै देशमा राम्राराम्रा स्कूल, कलेज, विश्वविद्यालयमा अध्ययन गर्ने मौका पाएका छन् । विश्वका विश्वविद्यालयमा अध्ययन गरेका छन् । विश्वका विकसित मुलुकको अध्ययन गरेका छन् । सूचना र प्रविधिको उपयोग गर्न पाएका छन् । स्थल, जल र वायुयानको माध्यमद्वारा छिटोभन्दा छिटो यात्रा गर्न पाएका छन् । २१औं शताब्दीको विकास र आवश्यकतासँग परिचित छन् । पहिचान गर्न सक्छन् । अबको विकास अधिल्लो पुस्तालाई चाहिने होइन । अबको विकास सकिन्छ हाम्रो पुस्ताले उपयोग गर्ने हो, सकिँदैन भने अर्को पुस्ताले उपयोग गर्ने हो । एकपटक यो पुस्ता ‘बौलाहा’ बनेर काम गर्नुपर्दछ । ‘पागल’ बनेर काम गर्नु पर्दछ । अहिलेको पुस्ताको ज्ञान, बुद्धि, विवेक, चाहना भनेको व्यवस्थापनमा छ, विचारमा छ, विकासमा छ, बजारमुखी अर्थतन्त्रमा छ, उत्पादनमुखी अर्थतन्त्रमा छ, स्वावलम्बी बन्नेमा छ, इन्टरप्रेनरसिपमा छ, स्टार्टअप व्यवसायमा छ, स्वतन्त्र तरिकाले काम गर्नेमा छ । यो देश बनाउन लगभग ४१ प्रतिशत युवाको इच्छा, चाहना, विचार र आवश्यकता बुझ्ने र बुझाउने राजनीतिक नेतृत्व, व्यावसायिक नेतृत्व र कुशल प्रशासकको आवश्यकता छ । आगामी पुस्ताका लागि यो पुस्ताले नेतृत्व लिनेपर्दछ । प्रशासन चलाउनु नै पर्दछ । हरेक व्यक्ति, समाज, र देशमा एउटा युग आउँछ, त्यस समयमा शासनपद्धति त्यही युगका व्यक्तिले चलाउँछ । आज नेपालमा युवाको ‘युग’ आएको छ । केही दशक वा हिजोसम्म धेरै उमेर र अनुभवी व्यक्तिको युग थियो । त्यो युग आज फेल भएको प्रमाणित भएको छ । यसको प्रमाण धेरै छन्, जसमध्ये ८० लाखभन्दा बढी युवा संसारका विभिन्न देशमा कामको खोजीमा छन् । अब विदेशिएका युवाहरूलाई स्वदेशमा फिर्ता गर्नुपर्छ । अबको नेतृत्व युवाले गर्नुपर्छ । यो देशको मुहार फेर्नुपर्दछ । संसारको हरेक देशलाई हेर्‍यो भने हामीजस्तै गरी उठेका छन् । मरुभूमि वालुवाबाट उठेका छन् । चिसोभन्दा चिसो हावापानी र हिउँबाट उठेका छन् । तातोभन्दा तातो हावापानीबाट माथि उठेका छन्, जुन देश बन्नका लागि एक समय युवाहरूले त्याग गरे र देश निर्माण गरे । हाम्रा युवाहरूले संसारको १७२ देश प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष तरिकाले बनाइसके । अब आफ्नै देश किन नबनाउने ? आफ्नै देश बनाउने बेला आएको छ । युवाको परिभाषा र युवा हुनका लागि समाजको परिवर्तन र रूपान्तरणमा देन दिन सक्नुपर्दछ । आफूले आफ्नै स्वार्थका लागि काम गर्नु युवाको परिभाषाभित्र पर्दैन । तर, आफूलाई परिवर्तन गरेर समाजलाई परिवर्तन गर्नुपर्दछ । परिवर्तन यति सजिलो छैन, ठूलो त्याग र तपस्या गर्नुपर्दछ । यसका लागि प्रशस्त मात्रामा अनुशासन र आफूले आफूलाई कानून बनाएर अगाडि बढ्नुपर्दछ । सरकारले बनाएको कानूनले व्यक्तित्व विकास गर्न कुनै सहयोग गर्दैन । आजको युवाले विसर्ति नहुने विषय के हो भने जीवनका स-साना विषयवस्तुलाई मध्यनजर गरी कार्य गर्नुपर्दछ, जस्तै: दैनिक क्रियाकलाप, समयको सही व्यवस्थापन, साथीसँगको उठबस, सकारात्मक सोचको विकास, पारिवारिक सम्बन्ध, सामाजिक

कार्यमा संलग्न, माया, प्रेम, शैक्षिक कार्यक्रममा सहभागिता नेतृत्वदायी भूमिका, साहित्यिक काममा संलग्न, नयाँ-नयाँ पुस्तकको अध्ययन, आफूभन्दा ठूला मानिससँगको संगतलगायत कार्यहरूलाई आफ्नो दैनिकीमा राख्नुपर्दछ । जहिले पनि परिवर्तन सानो विषयबाट हुन्छ, परिवर्तन एउटा विषयबाट सुरु गरेर उक्त विषयलाई अन्त्य गर्न सक्नुपर्दछ । परिवर्तन गर्न चाहनेले कहिल्यै पछि हट्नुहुँदैन र कहिले अल्छी गर्नु पनि हुँदैन । यो संसार सक्नेका लागि हो, कसैले कसैलाई टीका लाएर केही पनि दिएको छैन । यो आकाश खुला छ, उड्नेका लागि बाटो खाली छ, पैदलबाट हिँड्नुन् वा गाडीबाट गुड्नुन् वा चुप लागेर घरमा बस्नुन् दुवै बाटो खुल्ला छ । हामीकहाँ जान चाहन्छौं र कसरी यसलाई व्यवहारमा प्रयोग गर्छौं भन्ने कुराको दृष्टिकोण, लक्ष्य र उद्देश्य स्पष्ट हुनुपर्दछ र त्यसैमा तल्लीन भएर लाग्नुपर्दछ । यसैलाई व्यवहारमा उतार्न सक्नुपर्दछ । नेपाली युवाको अवसरका क्षेत्र हाम्रो देश हरेक हिसाबले उर्वर भूमि हो । यो भूमिमा जे पनि फल्छ र फलाउन सकिन्छ । हिमाल छ, पहाड छ, तराई छ, खेतीयोग्य जमिन छ, पर्यटनस्थल छ, जडीबुटी, जंगल, जल र अनगन्ती नदीनाला छ । त्यस्तैगरी नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारले पनि युवासँग गरिने विविध प्रकारका योजना छन् । नेपाली युवाको अवसरका क्षेत्र हाम्रो देश हरेक हिसाबले उर्वर भूमि हो । यो भूमिमा जे पनि फल्छ र फलाउन सकिन्छ । हिमाल छ । पहाड छ । तराई छ । खेतीयोग्य जमिन छ । पर्यटनस्थल छ । जडीबुटी, जंगल, जल र अनगन्ती नदीनाला छन् । त्यस्तैगरी नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारले पनि युवासँग गरिने विविध प्रकारका योजना छन् । युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयले युवासँग सरोकार हुने राष्ट्रिय युवा नीति, २०६६ जारी गरेको छ । राष्ट्रिय युवा नीतिमा युवाका क्षेत्रमा काम गर्ने युवाहरू राजनीतिक क्षेत्रमा आवद्ध युवा, विशेष प्राथमिकता क्षेत्रका युवा, अपांगता भएका युवालाई सहभागी गर्दै लैजाने रणनीति छ । मन्त्रालयले युवा साफेदारी कार्यक्रम, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय युवा अनुभव आदानप्रदान कार्यक्रम, युवा सूचना केन्द्र, स्वरोजगारका लागि तालिम, युवा प्रतिभा सम्मान कार्यक्रम र युवा उत्तरदायी बजेट कार्यक्रममा सहभागी भइरहेको छ । युवा सूचना केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय युवा गैरसरकारी संघसंस्थासँग मिलेर अगाडि बढाउने कार्यक्रम स्थानीयस्तरसम्म युवाको सञ्जाल बनाउने कार्यक्रम गरिरहेको छ । राष्ट्रको अमूल्य मानव स्रोत र ऊर्जाको भण्डार युवा हो । युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयले युवासँग सरोकार हुने राष्ट्रिय युवा नीति, २०६६ जारी गरेको छ । राष्ट्रिय युवा नीतिमा युवाका क्षेत्रमा काम गर्ने युवाहरू राजनीतिक क्षेत्रमा आवद्ध, विशेष प्राथमिकता क्षेत्रका युवाहरू, अपांगता भएका युवालाई सहभागी गर्दै लैजाने रणनीति छ । मन्त्रालयले युवा साफेदारी कार्यक्रम, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय युवा अनुभव आदानप्रदान कार्यक्रम, युवा सूचना केन्द्र, स्वरोजगारका लागि तालिम, युवा प्रतिभा सम्मान कार्यक्रम र युवा उत्तरदायी बजेट कार्यक्रममा सहभागी भइरहेको छ । युवा सूचना केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय युवा गैरसरकारी संघसंस्थासँग मिलेर अगाडि बढाउने कार्यक्रम, स्थानीयस्तरसम्म युवाहरूको सञ्जाल बनाउने कार्यक्रम गरी नै रहेको छ । रासस

- अनुसा थापा

जानकारी

अब यस दैनिकले हरेक दिन पत्र-मञ्जुषा स्तम्भ सुरु गरेकाले पाठक वर्गहरूले आफूले चाहेको विषय वस्तु, सरकारी निकायको काम कारवाही वा पत्रिकामा सम्प्रेषण भएको समाचारका बारेमा पत्र लेख्नु भएमा त्यसलाई जस्ताको त्यस्तै प्रकाशन हुने जानकारी गराइन्छ । -संपादक prabhabdailynews@gmail.com facebook.com/prabhab online

मंसिर १८ गतेबाट प्रदर्शन हुँदै ‘अभिमन्यु : च्याप्टर-१’

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- चलचित्र ‘अभिमन्यु : च्याप्टर-१’ले रिलिज डेट लक गरेको छ । निर्माणपक्षका अनुसार अब यो चलचित्र मंसिर १८ गते रिलिज हुनेछ ।

पटकपटक प्रदर्शन मिति तय गरेर पनि स्थगन भएको चलचित्रले नयाँ पोस्टर सार्वजनिक गर्दै नयाँ प्रदर्शन मिति तय गरेको हो । जेनजी आन्डोलन, बाही पहिरो तथा अन्य चलचित्रको बाक्लो लाइनअपका कारण यो सिनेमा यसअघि पूर्वनिर्धारित मितिमा प्रदर्शन हुन सकेको थिएन ।

नयाँ पोस्टरमा चलचित्रका अधिकांश कलाकारलाई देखा सकिन्छ । पोस्टरमा कामेश्वर चौरसिया, सरिता गिरी, किरण श्रेष्ठ, लक्ष्मी बर्देवा, गोमाया गुरुङ, प्रकाश दाहाल र शिशिर वाइदेललाई देखा सकिन्छ । जसलाई क्यारेक्टर पोस्टरमा फिचर्ड छन् ।

‘हामीले अब मंसिर १८ गते प्रदर्शनमा आउने निर्णय गर्छौं’ निर्माता विनोद पौडेलले भने, ‘सबैको सल्लाह र सुझाव अनुसार यो मितिमा आउने निर्णय गरेका हौं ।’ उनले सबैको सहयोगका अपेक्षा समेत गरेका छन् ।

चलचित्र ‘अभिमन्यु : च्याप्टर

१’को मुख्य भूमिकामा कामेश्वर चौरसिया, सरिता गिरी, किरण श्रेष्ठ, लक्ष्मी बर्देवा, गोमाया गुरुङ, प्रकाश दाहाल, शिशिर वाइदेलगायत कलाकार मुख्य भूमिकामा छन् ।

सुशान्त गौतमले निर्देशन गरेको ‘अभिमन्यु : च्याप्टर १’को क्रिएटिभ निर्देशक मदन थापा छन् । यस चलचित्रमा मुकेश खनालको लेखन रहेको छ । ‘अभिमन्यु : च्याप्टर १’का निर्माता विनोद पौडेल र गुञ्जन

गिरी हुन् । रमेश चौलागाई र हरि श्रेष्ठ सह-निर्माता रहेको चलचित्रका कार्यकारी निर्मातामा विशाल लामा, हरि मोक्तान, कृष्ण भट्टराई, नीराजन लुईटेल र सन्देश श्रेष्ठ रहेका छन् । यो सिनेमाको लाइन प्रोड्युसरमा जीवन शाक्य रहेका छन् ।

शरद महतोको डिओपी रहेको यस चलचित्रमा मनोज श्रेष्ठको भिएफएक्स, जुनिम गहतराजको रंग संयोजन, मदन धिमिरेको सम्पादन रहेको छ ।

रंजशाला

‘ए’ डिभिजनको माग गर्दै खेलाडीहरू प्रदर्शनमा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- नेपालका फुटबल खेलाडीहरूले ए डिभिजन लिग सञ्चालन नगर्ने अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा) र क्लबहरूको कार्यशैलीप्रति आन्दोलित भएका छन् । नेपाली फुटबलको वर्तमान अवस्था प्रति गम्भीर चासो व्यक्त गर्दै खेलाडी र समर्थकले एन्फा कम्प्लेक्स सातदोबाटोमा धर्ना दिएका हुन् ।

विभिन्न बहानामा ए डिभिजन लिगलाई रोक्ने काम भएको र यसले नेपाली फुटबललाई नै असर गरेको भन्दै उनीहरूले बिहीबार एन्फा कम्प्लेक्स सातदोबाटोमा धर्ना दिएका हुन् । उनीहरूले छिटो भन्दा छिटो ए डिभिजन लिगलाई अघि बढाउन माग गरेका छन् । एन्फा र ए

डिभिजन क्लबहरूबीच यो वर्ष ए डिभिजन लिग नगरी राष्ट्रिय लिग मात्र गर्ने सहमति भएपछि खेलाडीहरू विरोधमा उत्रिएका हुन् । उनीहरूले आफूहरूले जितेको मेडलसमेत एन्फालाई उपहार दिएको भन्दै एन्फाको गेटमा फुण्डाइ दिएका छन् । नियमित लिग नहुँदा खेलाडी मारमा परेको र नेपाली फुटबल ओरालो लागेको उनीहरूको भनाइ छ ।

एन्फाको वर्तमान नेतृत्वका कारण खेलाडीहरूको भविष्य र नेपाली फुटबलको समग्र विकासमा नकारात्मक असर पारेको उनीहरूले नेतृत्व परिवर्तनको माग गरेको छन् । धर्नामा सहभागी फुटबल खेलाडी अञ्जन विष्टले नेपालमा फुटबलको भविष्य राम्रो नहुँदा खेलाडीहरू देश छाड्न बाध्य भएकाले यस्तो

अवस्था आउन नदिन सबै गम्भीर हुनुपर्ने बताए । त्यस्तै फुटबल खेलाडी रोहित चन्दले फुटबल गतिविधि चलायमान हुनुपर्ने र नयाँ खेलाडीलाई स्वदेशमा नै अवसर दिनुपर्ने बताए ।

त्यस्तै फुटबल खेलाडी विराज महर्जनले फुटबल गतिविधिलाई निरन्तरता दिनका लागि प्रदर्शनमा उत्रनुपर्ने अवस्था आउनु दुखद भएकाले एन्फाले ध्यान दिनुपर्ने धारणा राखे । धर्नामा सहभागीहरूले मैदान भित्र र बाहिर फेयर प्ले, फुटबलमा क्यालेन्डर होइन, मैदान चाहियो, एन्फा जाग लगाएत लेखिएका प्लेकार्ड प्रदर्शन गरेका थिए । ए डिभिजन लिग आगामी वर्षको पुसमा गर्ने निर्णय गरेपछि खेलाडी र समर्थकहरूले विरोध गरेका हुन् ।

‘रेफ्री’ र ‘कोच’ प्रशिक्षण सुरु

■ प्रभाव संवाददाता

दोधारा चाँदनी- जिल्लाको दोधारा चाँदनीमा फुटबल ‘रेफ्री’ र ‘कोच’को प्रशिक्षण सुरु भएको छ । कञ्चनपुर जिल्ला फुटबल सङ्घको आयोजना र दोधारा चाँदनी नगरपालिकाको आर्थिक सहयोग एवं अखिल नेपाल फुटबल सङ्घ (एन्फा)को प्राविधिक सहयोगमा प्रशिक्षण सुरु भएको हो ।

जिल्ला फुटबल सङ्घका अध्यक्ष गणेशबहादुर चन्दले देशभरि फुटबल प्रतियोगिता बढेपछि रेफ्री र कोचको अभावलाई मध्यनजर गरी प्रशिक्षण सञ्चालन गरिएको बताए । उनका अनुसार

सुदूरपश्चिम र लुम्बिनी प्रदेशबाट ३४ प्रशिक्षार्थी सहभागी भएका छन् । मङ्गलवारदेखि सुरु भएको एक साताको प्रशिक्षणमा सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक दुवै विधिबाट प्रशिक्षण हुनेछ ।

खेलकुद विकास समिति कञ्चनपुरका सदस्य विकास महताले स्थानीयस्तरमा फुटबलको ‘क्रेज’ बढ्दै गएको र प्रशिक्षणले फुटबल खेलको विकासमा महत्त्वपूर्ण टेवा पुग्ने बताए ।

अन्तर्राष्ट्रिय फुटबल महासङ्घ (फिफा) का पूर्वसहायक रेफ्री रोजन श्रेष्ठले प्रशिक्षण दिइराखेका छन् । प्रशिक्षणमा १८ देखि ३५ वर्षसम्मका खेलाडी र पूर्वखेलाडी सहभागी छन् ।

सुशीलले ‘पाँच पाण्डव’ बनाउने

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- अभिनेता हरिवंश आचार्यलाई लिएर नयाँ चलचित्र ‘पाँच पाण्डव’ निर्माण हुने भएको छ । सुशील पौडेलको लेखन तथा वसन्त निरौलाको निर्देशनमा तयार हुने उक्त चलचित्रको हालै मुहूर्त गर्दै निर्माण घोषणा गरिएको हो ।

उनले चलचित्रको नाम धार्मिक सुनिए पनि कथा सामाजिक विषयवस्तुमा निर्माण भएको जानकारी दिए । निर्देशक निरौलाले भने, ‘हामीले पाँच जना दाजुभाइको कथालाई लिएर चलचित्र तयार गर्दैछौं । यसको विषयसँग मिल्दो भएकाले पाँच पाण्डव नाम राखिएको हो । यसले मनोरञ्जनसँगै सामाजिक सन्देश पनि प्रवाह गर्नेछ ।’

उनले चलचित्रमा अभिनेता आचार्यसँगै सीताराम कट्टेल (धुम्सा), जितु नेपाल र सागर लम्साल (बले), दीपाश्री निरौला, रजनी गुरुङलगायतको अभिनय रहने जानकारी दिए । छायांकन अगाडि अन्य कलाकारको परिचय मिडियामा गराउने निर्देशक निरौलाले बताए ।

कालीरानी फिल्मसको प्रस्तुतिमा बन्ने चलचित्रका निर्माता नवीन श्रेष्ठ हुन् । ‘पाँच पाण्डव’ले हिन्दू महाकाव्य महाभारतका केन्द्रीय पात्र पाँच पाण्डवलाई आधुनिकता राखेर चलचित्रमा प्रस्तुत गरिने लेखक पौडेलले जानकारी दिए ।

Barju Rural Municipality

Office of Rural Municipality Executive

Amahibelha, Sunsari

Invitation for Electronic Bids

Date of publication: 7th Nov 2025

- Barju Rural Municipality invites electronic bids from Nepalese eligible bidders for the Procurement of
 - CONSTRUCTION OF BLACKTOPPED ROAD FROM JAGDISH MEHTA HOUSE TO KOLHARUWA FIELD
 - CONSTRUCTION OF RCC ROAD FROM MILANCHOWK DEKHI PASCHIM SHIBU SHARMA KO GHAR UTTAR MAGARDAH HUDAI PURBA NERA MABI SCHOO HUDAI DHADI KRISHI SADAK JODNE BATO RA LINK BATO.
- Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the office Of Barju Rural Municipality, Amahibelha, Sunsari. or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp.
- A complete set of Bidding Documents may download the bidding documents for e-submission from PPMO’s Web Site www.bolpatra.gov.np/egp.. Bidders, submitting their bid should deposit the cost of bidding document in the Project’s Rajaswa (revenue) account as specified below and the scanned copy (pdf format) of the Bank deposit voucher shall be uploaded by the bidder at the time of electronic submission of the bids till 08th Dec 2025 ,12 PM . Information to deposit the cost of bidding document in Bank:
Name of the Bank: NIC Asia Bank Limited. Barju Branch
Name of Office: Barju Rural Municipality
Office Code no. : 801011410
Office Account no.: 2432050027873004
Rajaswa (revenue) Shirshakno. : AANTRIKRAJASWA KHATA-BARJU GAUPALIKA
- Pre-bid meeting shall be held on 27-11-2025, 12:00 at Barju Rural Municipality Office
- Bids must be submitted through PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp.
- The bids will be opened in the presence of Bidders’ representatives who choose to attend at 2:00 PM, 08-12-2025 at the office of Barju Rural Municipality Amahibelha, Sunsari. Bids must be valid for a period of 90 days after bid opening and must be accompanied by a bid security or scanned copy of the bid security in .pdf format which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid. Or cash deposit the bid security amount.
Name Of the bank :NIC Asia Bank Limited.
Name of Office: Barju Rural Municipality
Office Code no. : 801011410
Office Account no.: 243CA50017628005
Account Name : DHARAUTI KHATA-BARJU GAUNPALIKA
- If the last date of purchasing and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission
- The Employer reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the Bid without assigning any reason, whatsoever.

S.N.	Name of Project	Contract Id. No.	Total Estimate Amount NRs Excluding Vat And Contingencies	BidSecurity Amount NRs.	Bid Document Amount(NRs.)
1	Construction Of Blacktopped Road From Jagdish Mehta House To Kolharuwa Field	Brm/Sunsari/Ncb/Works/02/2082/83	92,40,429.419	2,70,000.00	3,000.00
2	Construction Of Rcc Road From Milanchowk Dekhi Paschim Shibu Sharma Ko Ghar Uttar Magardah Hudai Purba Nera Mabi School Hudai Dhadi Krishi Sadak Jodne Bato Ra Link Bato.	Brm/Sunsari/Ncb/Works/4/2082/83	1,58,08,455.73	4,60,000.00	3,000.00

Chief Administrative Officer

धान बत्ताउँदै

भक्तपुर मध्यपुर ठिमी नगरपालिका-९ राधेराधे आसपासको क्षेत्रमा बिहीबार धान बत्ताउँदै किसान ।

तस्विर: चन्द्रकला क्षेत्री/रासस

भोजपुरमा ५१ हजार मेट्रिकटन आलु उत्पादन

भोजपुर- जिल्लामा गत आर्थिक वर्षमा ५१ हजार नौ सय मेट्रिक टन आलु उत्पादन भएको छ । हिउँदे र वर्षे गरी यहाँ ५१ हजार मेट्रिकटन बढी आलु उत्पादन भएको कृषि ज्ञान केन्द्रले जनाएको छ । यहाँ दुई सिजनमा गरी तीन हजार २७२ हेक्टर क्षेत्रमा आलु उत्पादन हुने कृषि ज्ञान केन्द्र भोजपुरका सूचना अधिकारी धनश्याम बरालले जानकारी दिए । विगतमा निर्वाहमुखी खेतीमा सीमित किसानहरू अहिले व्यावसायिक रूपमा आलु खेतीमा लाग्न थालेको बरालले बताए । 'जिल्लामा पछिल्लो समय व्यावसायिक आलु

खेती गर्ने किसानको सङ्ख्या बढ्दै गएको छ,' उनले भने, 'गत वर्ष भोजपुरमा ५१ हजार मेट्रिकटन भन्दाबढी आलु उत्पादन भएको थियो । आलु किसानको राम्रो आम्दानीको श्रोत बनेको छ ।' ज्ञान केन्द्रले उन्नत जातको बीउ वितरणसँगै विभिन्न ठाउँमा आलु पकेट क्षेत्र निर्धारण गरेर प्रोत्साहनको कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको जनाएको छ । जिल्लामा वर्षे आलुको उत्पादन बढी हुने गरेको किसानको भनाइ छ । ग्रामीण क्षेत्रसम्म सडक विस्तार भएपछि उत्पादित आलु बेचबिखन गर्न सहजता भएको

टेम्केमैयुङ-५ मझौलेका किसान धनराज राईले बताए । सडकका पहुँचका कारण अहिले आलु किन्न ठेकेदार गाडी लिएर घरमा नै आउने गरेको उनको भनाइ छ । 'पहिले बेचबिखन गर्न निकै समस्या थियो । पिठ्यूँसा बोकेर बेसीसम्म लगेर र धानसँग सटही गर्थौँ । तर सडक विस्तार भएपछि, अहिले ठेकेदारहरू गाडी लिएर घरमै आउँछन्,' राईले भने । उनका अनुसार, सडक पुगेसँगै किसानले उत्पादनको मूल्य समयमै पाउने र बजारसम्म सहज पहुँच बनेपछि आलु खेतीप्रति अझ आकर्षित भएका छन् । रासस

नेपाल-भारत स्टार्टअप पार्टनरसीप नेटवर्कसम्बन्धी अभिमुखीकरण सम्पन्न

काठमाडौँ- यहाँस्थित भारतीय राजदूतावासले आगामी महिनामा आयोजना गर्न लागेको भारत-नेपाल स्टार्टअप पार्टनरसीप नेटवर्कको पहिलो कार्यक्रमसम्बन्धी अभिमुखीकरण सत्र सम्पन्न गरेको छ । नेपाल-भारतको 'इकोसिस्टम'बीचको अन्तरक्रियालाई बृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ आयोजना गरिने पहिलो 'इन-स्पान' कार्यक्रम सन् २०२५ डिसेम्बरमा आइआइटी मद्रासमा सुरु हुने कार्यतालिका रहेको दूतावासले जनाएको छ । उक्त कार्यक्रममा नेपालका स्टार्टअपका प्रतिनिधिका लागि आइआइटी मद्रास प्रवर्तकसँगको सहकार्यमा आठ हप्ताको प्रशिक्षण र नवप्रवर्तन कार्यक्रम समावेश हुनेछ । उक्त ढाँचामा प्रशिक्षित हुन

चाहने सहभागीका लागि तालिम, परामर्श र इन्टर्नलीप समावेश हुनेछ । दूतावासमा भएको कार्यक्रममा सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयका सचिव राधिका अर्यालले उक्त पहलको प्रशंसा गर्नुभएको थियो । दूतावास परिसरमा आयोजित उक्त सत्रमा विभिन्न स्टार्टअपहरू, सरकारी विभाग, वाणिज्य सङ्घ, रोबोटिक्स एशोसिएसन अफ नेपाल, एनएसए आइटी, फिनटेक एलायन्स, एआई एशोसिएसन अफ नेपाल र शैक्षिक संस्थाबाट करिब १०० जना सहभागी उपस्थित थिए । मूल्याङ्कन र उम्मेदवारको अन्तर्वाताका आधारमा उक्त कार्यक्रमका लागि छनोट हुने दूतावासले जनाएको छ । आवेदन यही नोभेम्बर १५ गतेसम्म खुला रहनेछ । रासस

थिए । इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङका प्राध्यापक तथा सेन्टर फर ह्युमन सेन्ट्रिक एआई, आइआइटी मद्रासका प्रमुख वैज्ञानिक प्रो गौरव रेना अनलाइन कार्यक्रममा सामेल थिए भने आइआइटी मद्रास र आइआइटीएम प्रवर्तकको नवप्रवर्तन इकोसिस्टमका बारेमा जानकारी दिएका थिए । यसअघि सोही विभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गतको इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थान, पुल्चोक क्याम्पसमा पनि यस्तै सत्र आयोजना गरिएको थियो जसमा करिब ७० विद्यार्थी सहभागी थिए । आवेदनको आधारमा उक्त कार्यक्रमका लागि छनोट हुने दूतावासले जनाएको छ । आवेदन यही नोभेम्बर १५ गतेसम्म खुला रहनेछ । रासस

मारमा मौरीपालक किसान

चितवन- सरकारले आयातित महलाई बजारमा प्रमुख स्थान दिँदा स्वदेशी मौरीपालक किसान असन्तुष्ट भएका छन् । मह उत्पादन र खपतको मुख्य समय असोजदेखि चैत्रसम्म हुने भएकाले सो अवधिमा विदेशी मह आयात गर्ने सरकारको निर्णय किसानको हितमा नरहेको किसानको गुनासो छ । साथै चरन क्षेत्रमा हुने विभिन्न अवरोधका कारण पनि मौरीपालक किसान थप मर्कासा छन् । सरकारले सहयोग नगरे विदेशी बहुराष्ट्रिय कम्पनी र ठूला व्यवसायी-विचौलियाले मौरीपालक

किसानलाई विस्थापित गर्ने उनीहरूको भनाइ छ । नेपाल मौरीपालक महासङ्घका वरिष्ठ उपाध्यक्ष पदमप्रसाद अमगाईंले भने, 'यो समयमा किसानको मह विक्री नभए वर्षभरिको लगानी र परिश्रम खेर जान्छ ।' उनका अनुसार चरन अवधिमा फुलमा विषादी छर्किँदा मौरी मर्ने, वन कार्यालयले हरेक घरका लागि रु ३०० लिने, बाटोमा अवरोध हुने र बीमा दाबीसमेत गर्न कठिन हुने गरेको छ । चरन क्षेत्र दाङ र काँपलबस्तु हुँदै चितवनसम्म फैलिएको छ । रासस

‘सूत्र’ कार्यान्वयनमा समस्या: एकअर्कालाई दोषारोपण गर्दै मलेनिका र पालिका

■ हेमन्त जोशी

काठमाडौँ- २०७६ वैशाख १७ गते मन्त्रिपरिषद्ले सबै स्थानीय तहमा स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सूत्र) अनिवार्य रूपमा लागू गर्ने निर्णय गर्‍यो । यो निर्णयको उद्देश्य स्थानीय तहमा पारदर्शिता, एकरूपता र डिजिटल लेखा प्रणालीको विकास थियो । तर, साढे छ वर्षभन्दा बढी समय वित्तिसक्दा पनि 'सूत्र' प्रणाली पूर्णरूपमा लागू हुन सकेको छैन ।

सूत्र प्रणालीमा स्थानीय तहको आयव्ययको अनुमान, बजेट स्वीकृति, धरौटी, राजस्व बाँडफाँट, तलबी विवरण, राजस्व तथा अनुदानलगायत विवरण राखिन्छन् । तर स्थानीय तहले ती विवरण सूत्र प्रणालीमा राख्नेभन्दा पनि निजी क्षेत्रबाट खरिद गरी आफ्नो छुट्टै सफ्टवेयर प्रणालीलाई बढावा दिँदा पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन हुन नसकेको हो । यस अवस्थाले सङ्घीयता कार्यान्वयनमा मात्र नभई स्थानीय तहको वित्तीय अनुशासन र सुशासनमा गम्भीर प्रश्न उठाएको छ ।

महालेखा नियन्त्रक कार्यालय (मलेनिका)का अनुसार अधिकांश पालिकाले आफ्नो बजेट (आय-व्यय)को अनुमान सूत्र प्रणालीमार्फत व्यवस्थापन गर्न थालिसकेका छन् । तर, राजस्व बाँडफाँटको काम ९० वटा पालिकाबाट मात्रै सूत्र प्रणालीबाट हुन्छ । त्यस्तै, तलबी विवरण ६८३ वटा पालिकाले यस प्रणालीबाट व्यवस्थापन गरिरहेका छन् । राजस्व मोडल पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गर्ने पालिकाको सङ्ख्या ५८३ छ भने ६४० वटा पालिकाले आंशिक रूपमा मात्रै प्रयोगमा ल्याएका छन् ।

मलेनिकाबाट सञ्चालन र व्यवस्थापन भइरहेको सूत्र प्रणाली लामो समयसम्म पनि पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा आउन नसक्नुमा मलेनिका र स्थानीय तहका आआफ्नै तर्क छन् । यद्यपि, प्रणाली सञ्चालनका लागि आर्थिक तथा प्राविधिक चुनौती, दक्ष जनशक्ति अभाव, स्थानीय तहको अटेरीपन, मलेनिकाको कमजोर पहलकदमीजस्ता समस्या ज्यूँकात्युँ छन् ।

दूरदराज र कमजोर स्रोतसाधन भएका स्थानीय तह मात्र नभई सुविधासम्पन्न पालिकालेसमेत सूत्र प्रणालीलाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गरेका छैनन् । देशका छवटै महानगरपालिकाले सूत्रलाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गर्न तदारुकता देखाएका छैनन् ।

तुलनात्मक रूपमा पोखरा महानगरपालिकाको प्रगति देखिए पनि अरु महानगरले भने आफ्नो छुट्टै राजस्व प्रणाली चलाइरहेका छन् । वीरगञ्ज महानगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अरविन्दलाल कर्णका अनुसार निजी क्षेत्रबाट सेवा लिइरहेको सफ्टवेयर पहिल्यैदेखि सञ्चालन भइरहेको र त्यसको डाटा सूत्र प्रणालीमा सार्न कठिनाइ भएको कारण समस्या देखिएको छ । 'हामीले पहिल्यैदेखि निजी क्षेत्रबाट सेवा लिएर सफ्टवेयर प्रयोग गरिरहेका छौँ । त्यो प्रणालीमा काम गरिरहेको र सजिलो पनि भएका कारण अहिले पनि निरन्तर छ,' उनले भने, 'सूत्र प्रणालीमा जानका लागि समस्या छैन । तर डाटा सार्न समय लाग्छ । सुरक्षित रूपमा तथ्याङ्क प्रणालीमा प्रविष्ट हुनुपर्‍यो ।'

वीरगञ्ज महानगरपालिकाले वार्षिक करिव रु साढे दुई लाख खर्च गरेर निजी क्षेत्रको साङ्ग्रेला सफ्टवेयर प्रयोग गर्दै आएको छ । चालु आर्थिक वर्षका लागि पनि सम्झौता भइसकेकाले यस वर्ष पूर्ण रूपमा सूत्र प्रणालीमा जान समस्या हुने महानगरपालिकाको भनाइ छ । त्यस्तै, प्राविधिक समस्या

पनि उत्तिकै छन् । महानगरपालिकाको राजस्व व्यवस्थापन महाशाखाका इन्जिनियर मनोज कर्णले लेखाशाखा र राजस्व शाखाले फरकफरक बैकमार्फत कारोबार गरेकोदेखि सूत्र प्रणालीमा तथ्याङ्क सार्न नसकेको र फाइलहरू अपलोड गर्न नसकेको सम्मका समस्या त्यहाँ छन् । जसकारण सूत्र प्रणालीलाई आंशिक रूपमा प्रयोग गर्दै गए पनि तत्काल सबै काम यही प्रणालीबाट गर्न नसकिने र पुरानो सफ्टवेयर बन्द गर्ने अवस्था नरहेको उनको भनाइ छ ।

'हामीले प्रयोग गरिरहेको सफ्टवेयरको डाटा प्रविष्टि प्रणाली र सूत्रको प्रणाली फरक छ । हामीसँग २०१५ सालदेखिको राजस्व बख्यौता बाँकी छ । जसलाई सूत्रले चिन्दैन । पुरानै प्रणालीबाट हेर्नुपर्ने हुन्छ । यसकारण अहिले तत्काल सूत्र प्रणाली मात्रै चलाउनसक्ने अवस्था छैन,' उनले भने । त्यस्तै, सूत्र प्रणालीमा फाइल पिडिएफ वा अन्य डिजिटल फर्म्याटमा राख्न नमिल्ने भएका कारण पनि पुरानै सफ्टवेयरलाई निरन्तरता दिइएको उनले उल्लेख गरे ।

लामो प्रयास गर्दा पनि महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले 'डाटा माइग्रेसन' नगरिदिएपछि सूत्र प्रणाली पूर्ण कार्यान्वयन गर्न नसकेको गुनासो विराटनगर महानगरपालिकाको छ । सम्पत्ति करको ३०-३५ वर्षदेखिको बख्यौताको विवरण सूत्र प्रणालीमा प्रविष्टि गर्न नसकेपछि, महानगरले पुरानै सफ्टवेयरबाट काम गरिरहेको छ । त्यस्तै सूत्र प्रणालीमा प्राविधिक समस्या देखिएमा तत्काल समाधान गर्न कठिन हुने गरेको गुनासो पनि स्थानीय तहहरूले गर्दै आएका छन् ।

नेपाल नगरपालिका सङ्घका अध्यक्ष तथा नीलकण्ठ नगरपालिकाका नगरप्रमुख भीमप्रसाद ढुङ्गाना सूत्र प्रणालीमा पटकपटक समस्या आउन थालेको भनेर देशभरका नगरपालिकाबाट लामो समयदेखि गुनासो गरिरहेको बताउँछन् । 'केही समय अगाडि रातिको समयमा मात्रै चल्थ्यो, जसकारण हामीले रातमा चेक काट्नुपर्ने हुन्थ्यो । अहिले रातमा पनि चल्न छाडेको छ । धेरै ठाउँबाट सूत्र सुस्त (स्लो) भयो भनेर गुनासो आइरहेका छन् । यसबारे मैले मलेनिकालाई पटकपटकभन्दा पनि समस्या समाधान हुन सकेको छैन,' ढुङ्गानाले भने । करिव २१ हजार हाराहारी करदाता रहेको नीलकण्ठ नगरपालिकाले पहिलो चरणमा वडा नं ३, ८, १२ को राजस्व सङ्कलन सूत्र प्रणालीबाटै गर्ने तयारी थालेको थियो । उक्त नगरपालिकाले आफ्नै सञ्चालन गरिरहेको प्रणालीको तथ्याङ्क तथा विवरण सार्न (डाटा माइग्रेसन) का लागि महालेखालाई दुई पटकसम्म पत्राचार गर्दा पनि त्यसको प्रतिक्रिया नपाएको गुनासोसमेत गरेको छ ।

सूत्र प्रणाली लागू गर्नु भनेर पटकपटक परिपत्र गर्ने गरेको भए पनि स्थानीय तहलाई बाध्यकारी बनाउन नसकेको तर्क महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको छ । उपमहालेखा

नियन्त्रक यज्ञप्रसाद ढकालका अनुसार सूत्र कार्यान्वयन नगरे कुनै कारवाही गर्ने प्रावधान छैन । जसकारण स्थानीय तहले अटेरी गर्ने, समयमा तथ्याङ्क उपलब्ध नगराउनेलगायत समस्या छन् । त्यस्तै, प्रणालीको कमजोर प्राविधिक क्षमता र जनशक्ति अभावलाई पनि ढकाल कारण मान्छन् ।

'सूत्र प्रणाली पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनका लागि हामीले सबैभन्दा बढी क्षमता विकास र पूर्वाधारमा लगानी गर्नुपर्ने देखिएको छ । दक्ष जनशक्ति पनि पर्याप्त छैन,' उनले भने । अहिले पनि सूत्र प्रणालीमा दैनिक औसत पाँच हजारदेखि छ हजार प्रयोगकर्ताले चलाइरहेका हुन्छन् । यसको क्षमता बढाएर औसत १५ हजार जनाले चलाउँदा पनि प्रणालीमा समस्या नहुने गरी तयार पार्न आवश्यक रहेको उपमहालेखा नियन्त्रक ढकाल बताउँछन् । त्यस्तै, स्थानीय तहलाई यो प्रणाली कार्यान्वयन गर्न बाध्यकारी बनाउने र त्यसका लागि केही हस्तक्षेप गर्ने हो भने सुधार हुने अपेक्षा उनले व्यक्त गरे ।

सूत्र कार्यान्वयनबाट राजस्वको पारदर्शिता, सञ्चित कोषमा हुने अनियमितता नियन्त्रण, एकीकृत वित्तीय तथ्याङ्क प्रणालीको विकास, नीतिनिर्माणका लागि सही तथ्याङ्कमा आधारित निर्णय, लेखापरीक्षणलगायत प्रक्रियालाई सहज बनाउने लक्ष्य राखिएको थियो । उक्त प्रणाली कार्यान्वयनमै समस्या देखिएपछि यी लक्ष्य प्राप्तमा चुनौती थपिएको छ । महालेखापरीक्षकको वासङ्गीऔँ प्रतिवेदनलेसमेत सूत्र प्रणाली प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसक्दा स्थानीय तहको वित्तीय विवरणको विश्वसनीयता माथि नै प्रश्न उठाएको छ ।

सम्भावित जोखिम र अवको कार्यदिशा

स्थानीय तहहरूले मनपरी सफ्टवेयर वा म्यानुअल प्रणालीमार्फत सञ्चित कोष व्यवस्थापन गर्दा वित्तीय अनियमितता लुकाउने ठाउँ रहन्छ । लेखापरीक्षण गर्न कठिन हुन्छ र सम्पूर्ण तथ्याङ्क समेटिएको केन्द्रीय ड्यासबोर्ड बन्न सक्दैन । निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित प्रणाली चलाउँदा तथ्याङ्कमा तलमाथि हुनसक्ने र हराउने जोखिम रहनेहुँदा त्यस्ता सफ्टवेयरलाई विश्वसनीय मान्न नसकिने उपमहालेखा नियन्त्रक ढकाल बताउँछन् । सूत्र प्रणाली पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गर्दा निजी सफ्टवेयर खरिद, मर्मतसम्भार तथा सेवा शुल्कका रूपमा हुने जथाभावी खर्च पनि नियन्त्रण हुने विश्वास उनले व्यक्त गरे ।

त्यस्तै, तहगत सरकारबीचको समन्वय नहुँदा तथ्याङ्क दोहोरिने विसङ्गति देखिन सक्छ । जसकारण गलत सूचना तथा तथ्याङ्कका आधारमा नीति तथा वार्षिक बजेटलगायत योजना बन्ने जोखिम पनि उत्तिकै छ । जब वित्तीय प्रणालीमै विकेन्द्रीकरण छैन वा त्यसमा पारदर्शिता छैन भने सङ्घीयता केवल नाम मात्रको रहन्छ । रासस